

Arbejdskraftundersøgelsen - 4. kvartal 2010

De officielle arbejdsløshedstal undervurderer fortsat nedturen

Nye tal for arbejdsmarkedet i 4. kvartal 2009 viser en enorm nedgang i beskæftigelsen i Danmark. Samtidig undervurderer de officielle arbejdsløshedstal efter alt at dømme arbejdsløshedskrisen. Mens Danmark ifølge de officielle arbejdsløshedstal kun har en arbejdsløshed på 4,3 procent, ligger arbejdsløshedsprocenten ifølge AKU-statistikken på 7,4 procent. Nedturen på arbejdsmarkedet ventes derfor at fortsætte nogen tid endnu til trods for, at den mest eksplosive nedgang er lagt bag os.

af chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

18. februar 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) viser en kæmpe nedgang på arbejdsmarkedet i 4. kvartal 2009. Beskæftigelsen er ifølge AKU-statistikken faldet med 150.000 personer siden toppunktet.
- Fra arbejdsløsheden bundede i 2. kvartal 2008 til 4. kvartal 2009 er den registrerede arbejdsløshed steget 72.000 fuldtidspersoner, mens AKU-ledigheden er steget hele 123.000 personer (106.000 personer ekskl. studerende). I følge AKU-statistikken er der nu en arbejdsløshedsprocent på 7,4 pct. mod de officielle arbejdsløshedstal, der ligger på knap 4,3 pct.
- Når man ser på arbejdsløshedsudviklingen for de lande, vi normalt sammenligner os med, fremgår det, at Danmark er et af de lande, der har oplevet de største stigninger i arbejdsløsheden.

Kontakt

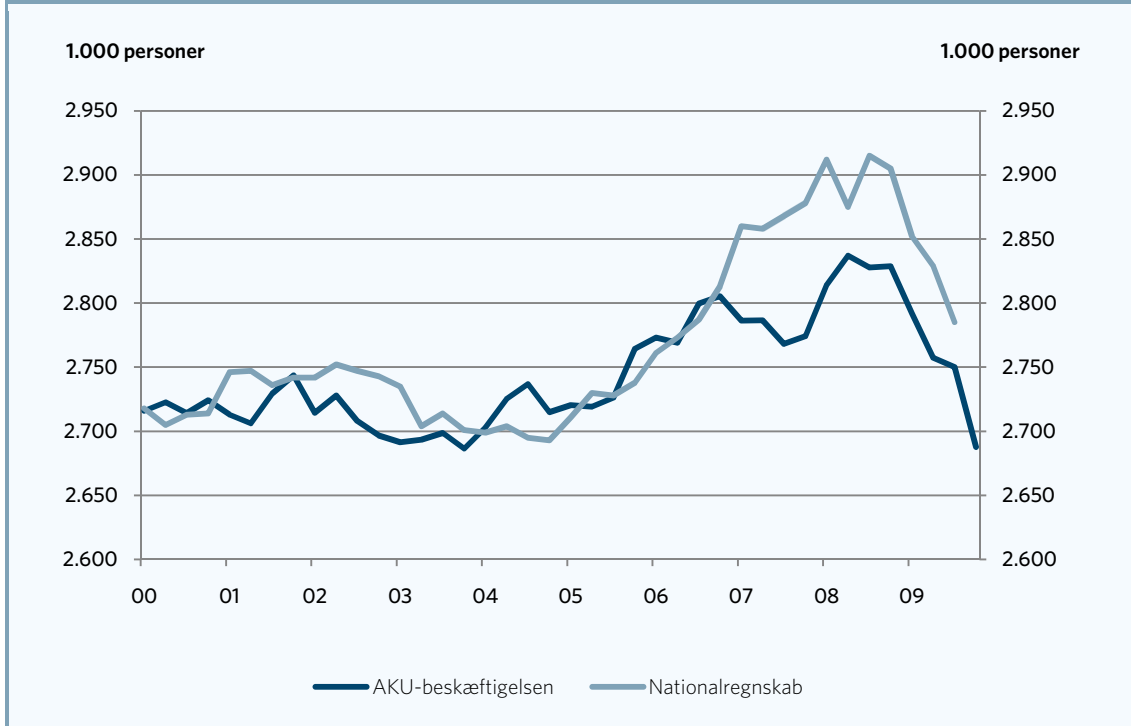
Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 17
Mobil 28 42 42 72
fip@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

AKU: Kæmpe nedgang på arbejdsmarkedet i 4. kvartal 2009

Arbejdskraftundersøgelsen (AKU), der er en stikprøvebaseret opgørelse, viser en kæmpe nedgang på arbejdsmarkedet i 4. kvartal 2009. Sæsonkorrigeres tallene, har der været tale om et beskæftigelsesfald på godt 60.000 personer siden 3. kvartal 2009. Modsvaret til dette beskæftigelsesfald har været en stigning i AKU-arbejdsløsheden på 36.000 personer, og et fald i arbejdsstyrken på 27.000 personer (begge sæsonkorrigeret). Som det fremgår af figur 1, er beskæftigelsen ifølge AKU-statistikken faldet med 150.000 personer siden toppunktet.

Figur 1. Beskæftigelsesudviklingen ifølge AKU

Anm.: AKU-tallene er sæsonkorrigeret af AE.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Ifølge AKU-statistikken skulle vi allerede i 4. kvartal 2009 være slået til det beskæftigelsesniveau, vi havde i 2004, før det seneste opsving gik i gang. Her skal man dog være opmærksom på, at en omlægning af AKU-statistikken i 2007 har medført et brud i opgørelsen. Dette brud har blandt andet betydet, at beskæftigelsen i AKU faldt igennem 2007, hvor alle andre statistikker viste en stigning. Det fremgår f.eks. ved sammenligningen med beskæftigelsen fra nationalregnskabet i figur 1. Man kan på den baggrund ikke konkludere, at vi allerede i 4. kvartal 2009 skulle være "slået tilbage til start".

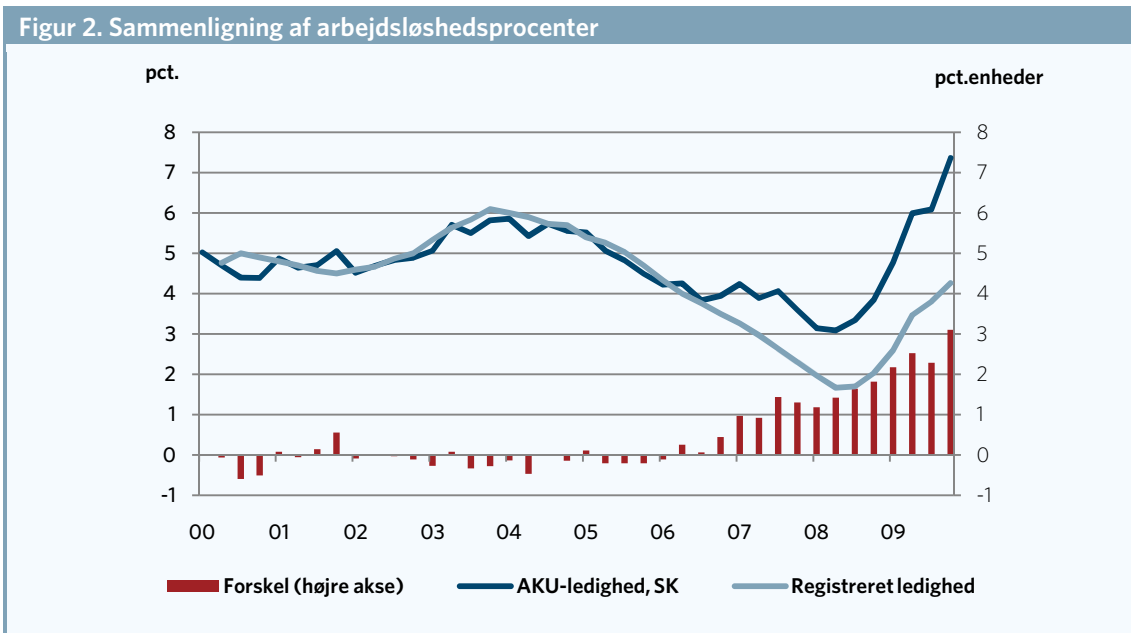
Samtidig bør man altid fortolke den kvartalsvise udvikling i AKU forsigtigt. Det kæmpe fald i 4. kvartal 2009 bør ses i sammenhæng med det meget beskedne fald, vi så i 3. kvartal 2009, jf. figur 1. Hvor AKU-statistikken viste et fald i beskæftigelsen fra 2. til 3. kvartal 2009 på 7.000 personer, viste nationalregnskabet til sammenligning et fald på 44.000 personer. Når det er sagt, så bekræfter AKU-statistikken, at der i 2. halvår 2009 var tale om en voldsom nedgang på arbejdsmarkedet.

Da ATP-beskæftigelsesstatistikken er lukket, får vi ikke som sædvanlig oplysninger herfra, før nationalregnskabet vedrørende 4. kvartal 2009 udkommer i næste uge. Nationalregnskabet må derfor forventes delvist at basere sig på AKU-statistikken. I lyset af AKU-tallene må vi derfor forvente en fortsat

nedgang i beskæftigelsen i nationalregnskabet. Overføres AKU-beskæftigelsesudviklingen fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2009 til nationalregnskabsbeskæftigelsen, får vi et fald i nationalregnskabet på omkring 20.000 personer fra 3. til 4. kvartal, sæsonkorrigeret.

AKU-ledigheden løber igen fra den officielle arbejdsløhedsstatistik

Fra arbejdsløsheden bundede i 2. kvartal 2008 til 4. kvartal 2009, er den registrerede arbejdsløshed steget 72.000 fuldtidspersoner, mens AKU-ledigheden er steget hele 123.000 personer (106.000 personer ekskl. studerende). I følge AKU-statistikken er der nu en arbejdsløshedsprocent på 7,4 pct. mod de officielle arbejdsløshedstal, der ligger knap 4,3 pct. Det viser figur 2.

Anm.: AKU-tallene er sæsonkorrigeret af AE.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Som det også fremgår af figur 2, er forskellen mellem de to arbejdsløhedsstatistikker blevet udvidet efter en midlertidig indsnævring i 3. kvartal 2009. Det gælder ligeledes, når man renser for ledige studerende, der typisk ikke vil optræde i de officielle arbejdsløshedstal.

Ser vi bort fra studerende, viser AKU-statistikken en stigning i arbejdsløsheden, der ligger ca. 34.000 højere end den registrerede ledighed siden bunden i 2. kvartal 2008. I 3. kvartal 2009 var forskellen ca. 19.000 personer. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Sammenligning af ledighed siden bunden 2. kv. 2008, sæsonkorrigeret

	2008			2009				2. kv. 08-	2. kv. 08-
	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	3. kv. 09	4. kv. 09
(1) Registreret ledighed	47	48	57	73	97	107	119	59	72
(2) AKU-ledighed	90	98	113	140	176	178	214	88	123
(3) - studerende i AKU	20	20	26	27	28	30	37	10	17
(4) AKU-ledighed ekskl. stud	71	78	87	113	148	148	176	78	106
Forskel (4)-(3)	23	31	30	40	51	42	57	19	34

Anm.: AKU-tallene er sæsonkorrigeret af AE.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Går man ned og analyserer AKU-ledighedens undergrupper, kan man se, at stigning i AKU-ledigheden det seneste kvartal dækker over 21.000 flere AKU-ledige, der får dagpenge og kontanthjælp, ca. 8.000 flere studerende, der søger job, og en stigning i "øvrige uden beskæftigelse" på 8.000.¹ Stigningen i AKU-ledigheden er altså bredt sammensat. Det viser tabel 2.

Det kan derudover bemærkes, at udviklingen i den registrerede ledighed siden bunden nogenlunde svarer til udviklingen i AKU-ledigheden for de personer, der samtidig modtager dagpenge eller kontanthjælp.

Tabel 2. Udvikling i AKU-ledighed fordelt på grupper, sæsonkorrigeret

	2. kv. 09- 3. kv. 09	2. kv. 08- 3. kv. 09	2. kv. 08- 4. kv. 09
AKU-ledighed, heraf	36	88	123
- Modtager dagpenge eller kontanthjælp	21	56	77
- studerende	8	10	17
- Øvrige uden beskæftigelse	8	23	31

Anm.: Individuel sæsonkorrektur gør, at summen ikke nødvendigvis passer med totalen. Øvrige uden for arbejdsmarkedet dækker over Arbejdsløse uden dagpenge eller kontanthjælp samt Pensionister, efterløn og andre uden for erhverv.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

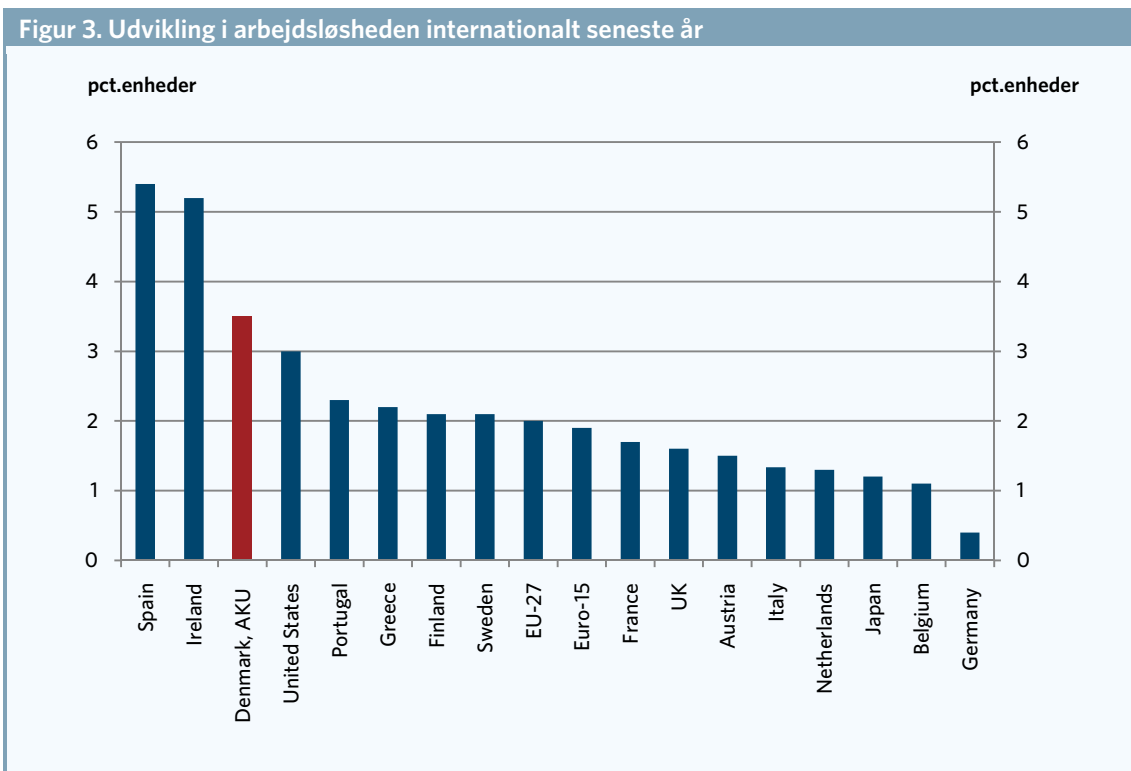
Samlet tyder alt på, at den officielle arbejdsløhedsstatistik fortsat undervurderer nedturen på arbejdsmarkedet.

¹ Gruppen af "øvrige uden beskæftigelse" dækker over "Arbejdsløse uden dagpenge eller kontanthjælp" (herunder folk som ikke har ret til disse ydelser) samt "Pensionister, efterløn og andre uden for erhverv".

Danmark blandt de lande med størst nedgang på arbejdsmarkedet

Det er AKU-tallene, man bruger til internationale sammenligninger af arbejdsmarkederne herunder arbejdsløsheden. At påstå - som Lars Løkke Rasmussen gjorde det i Børsen 21. januar 2010 - at vi i Danmark "(...) har set en stigning i arbejdsløhedstallet, der sammenlignet med stort set alle andre lande i Europa har været relativt flad", virker med udgangspunkt i tallene virkelighedsfjernt.

Figur 3 viser arbejdsløshedsudviklingen for de lande, vi normalt sammenligner os med, fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2009. Som det ses, er Danmark et af de lande, der har oplevet de største stigninger i arbejdsløsheden. Som det fremgår af ovenstående, må man ydermere se ledighedsudviklingen i Danmark i lyset af en nedgang i arbejdsstyrken, jf. at beskæftigelsen er faldet betydeligt mere, end arbejdsløsheden er steget.

Anm.: For de lande, hvor der endnu ikke findes 4. kvartalstal 2009, er anvendt den årlige udvikling fra seneste måned. AKU-tal er AEs sæsonkorrektur på baggrund af de nye AKU-tal.
 Kilde: AE pba. Eurostat og Danmarks Statistik.

AE advarer mod stramninger i 2011

Vi står stadig på bunden af den værste økonomiske vækstkrise i nyere tid. Selvom udsigterne rent vækstmæssigt tegner bedre, tyder meget desværre på, at opsvinget bliver relativt forkølet. Nedgangen på arbejdsmarkedet ventes derfor at fortsætte nogen tid endnu, om end vi forventer, at den mest eksplosive nedgang er lagt bag os.

Med udviklingen på arbejdsmarkedet og de udsigter, der tegner sig, er det en meget farlig øvelse regeringen har gang i, hvis de vil stramme finanspolitikken allerede næste år. Man bør ikke stramme, før der er kommet ordentlig gang i væksten, og til vi har set en tydelig vending på arbejdsmarkedet. Strammes der for tidligt, kan opsvinget blive kvalt, og vi risikerer en lang periode med høj arbejdsløshed.